

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені В. О. Сухомлинського

КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

ІНСТРУКЦІЯ

ЩОДО ВЕДЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів вищої освіти III курсу
освітньої програми

«Середня освіта
(Мистецтво. Музичне мистецтво)»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

*Мої перші кроки
в професії
вчителя мистецтва*

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені В. О. Сухомлинського
Кафедра музичного мистецтва

ІНСТРУКЦІЯ
ЩОДО ВЕДЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів вищої освіти III курсу
освітньої програми
«Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Укладач:
Аристова Л. С.,
кандидат педагогічних наук, доцент

Миколаїв – 2026

МОЇ ПЕРШІ КРОКИ В ПРОФЕСІЇ

Навчальна практика — це ваша перша можливість побачити освітній процес очима майбутнього вчителя мистецтва.

Під час занять в університеті ви вивчали педагогіку, психологію, методику музичного навчання та методику викладання інтегрованого курсу «Мистецтво». Тепер настав час побачити, як ці знання працюють у реальному освітньому процесі.

Ваше завдання під час практики — не просто бути присутніми на уроках. Спостерігайте, ставте запитання, аналізуйте методичні рішення вчителя, допомагайте йому, створюйте власні навчальні матеріали, пробуйте організовувати роботу з учнями та поступово накопичуйте свій перший педагогічний досвід.

Не намагайтеся одразу бути «ідеальним учителем». Перша практика потрібна для того, щоб навчитися професійно бачити урок, помічати реакції дітей, аналізувати педагогічні ситуації та поступово знаходити власний педагогічний стиль.

1. ЩО НА ВАС ЧЕКАЄ?

Навчальна практика є обов'язковим компонентом професійної підготовки. Її обсяг становить **6 кредитів ЄКТС (180 годин)**, тривалість - **4 тижні**. Практика проходить у **5 семестрі** на базі закладів загальної середньої освіти - гімназій і ліцеїв. Залежно від умов вона може проводитися в очному, дистанційному або змішаному форматі.

Під час практики ви:

- знайомитеся з організацією освітнього процесу в закладі освіти;
- відвідуєте та аналізуєте уроки музичного мистецтва й інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1–9 класах;
- спостерігаєте за професійною діяльністю вчителя;
- допомагаєте вчителю готувати навчальні та дидактичні матеріали;
- долучаєтеся до проведення окремих етапів уроків;
- готуєте 2–3 фрагменти уроків для різних вікових груп;
- використовуєте цифрові освітні ресурси;
- знайомитеся з позакласною мистецькою діяльністю;
- берете участь у підготовці та проведенні одного колективного позакласного мистецького заходу;
- ведете щоденник практики;
- здійснюєте самоаналіз власної педагогічної діяльності;
- готуєте звіт і презентацію результатів практики.

2. ЧОТИРИ ТИЖНІ — ЧОТИРИ КРОКИ

КРОК 1. ЗНАЙОМЛЮСЯ І СПОСТЕРІГАЮ

Перший тиждень

- Познайомтеся із закладом освіти, адміністрацією, учителем мистецтва (музичного мистецтва), особливостями організації освітнього процесу.
- Ознайомтеся з навчальними програмами, підручниками, навчально-методичними матеріалами, розкладом уроків.
- Відвідайте уроки мистецтва (музичного мистецтва) у 1–9 класах. Спостерігайте за структурою уроку, методами роботи вчителя, способами організації діяльності учнів, формами оцінювання.
- Ваше головне запитання цього тижня: **«Як організований сучасний урок мистецтва?»**

КРОК 2. СПОСТЕРІГАЮ І ДОПОМАГАЮ

Другий тиждень

- Продовжуйте відвідувати й аналізувати уроки, але поступово включайтеся в освітній процес.
- Допомагайте вчителю готувати дидактичні матеріали, презентації, інтерактивні вправи, аудіо- та відеоматеріали.
- За погодженням із учителем долучайтеся до окремих етапів уроку: організації слухання музики, опитування, творчого завдання, роботи учнів у парах чи групах тощо.
- Спостерігайте також за позакласною мистецькою роботою: діяльністю вокальних ансамблів, хорових колективів, гуртків або індивідуальною роботою вчителя з учнями.
- Ваше головне запитання: **«Чому вчитель обирає саме такі методи й прийоми?»**

КРОК 3. ПРОБУЮ СЕБЕ

Третій тиждень

- Це час вашої першої активної педагогічної спроби.
- Підготуйте фрагменти уроків, дидактичні та цифрові матеріали.
- Разом з іншими практикантами або за визначеною керівником практики формою підготуйте та проведіть колективний позакласний мистецький захід.
- Це може бути музична гра, квест, мистецька вікторина, мистецька подорож, інтегрований творчий захід, інтерактивна музична вистава тощо.
- Ваше головне запитання: **«Що вже можу зробити я як майбутній учитель?»**

КРОК 4. АНАЛІЗУЮ СВІЙ ДОСВІД

Четвертий тиждень

- Узагальніть усе, що ви побачили й зробили під час практики.
- Завершіть щоденник, систематизуйте власні навчально-методичні матеріали, підготуйте звіт і презентацію до підсумкової конференції.
- Поміркуйте: **Що мені вдалося? Що було складним? Чого я навчився / навчилася? Над чим потрібно працювати далі?**

3. ДИВІТЬСЯ НА УРОК ОЧИМА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

- Під час практики важливо навчитися аналізувати урок, а не просто описувати його хід.
- Спостерігаючи за уроком, звертайте увагу на такі питання.
- **Початок уроку.** Як учитель налаштовує учнів на роботу? Як створює емоційну атмосферу? Як вводить у тему?
- **Мистецький матеріал.** Які музичні та візуальні твори використано? Чи відповідають вони темі та віку учнів?
- **Діяльність учнів.** Що роблять діти: слухають, співають, аналізують, порівнюють, музикують, створюють, виконують інтерактивні вправи, працюють у парах або групах?
- **Методи і прийоми.** Які запитання ставить учитель? Як організовує слухання музики, вокально-хорову та творчу діяльність?
- **Інтеграція мистецтв.** Як на уроці взаємодіють музика, образотворче мистецтво, театр, кіно, література та інші види мистецтва?
- **Цифрові технології.** Чи використовуються презентації, відео, аудіоматеріали, інтерактивні вправи, цифрові платформи? Для чого саме вони використовуються?
- **Педагогічна взаємодія.** Як учитель підтримує увагу й активність дітей? Як реагує на їхні відповіді та труднощі?
- **Оцінювання і рефлексія.** Як учні отримують зворотний зв'язок? Як підбиваються підсумки уроку?

4. ВЕДЕННЯ ЩОДЕННИКА

- Щоденник - це не формальність і не перелік відвіданих уроків. Це ваша історія професійного спостереження і поступового входження в професію.
- Робоча програма передбачає щоденне ведення щоденника з фіксацією виконаної роботи, відвіданих уроків, участі в позакласній діяльності, спостережень за методами роботи вчителя, використання цифрових засобів, аналізу педагогічних ситуацій і власних професійних висновків.

Не варто писати так:

Була на уроці в 6 класі. Учні слухали музику, відповідали на запитання і співали пісню. Урок сподобався.

Такий запис лише констатує події.

Краще писати так:

6 клас. Під час слухання музичного твору вчитель запропонував учням визначити характер музики та підтвердити свою відповідь засобами музичної виразності. Запитання спонукали учнів не вгадувати відповідь, а аргументувати власну думку. Для своєї майбутньої роботи беру прийом поетапного аналізу музичного твору.

Формула хорошого запису:

ЩО ВІДБУЛОСЯ? → ЯК ЦЕ БУЛО ОРГАНІЗОВАНО? → ЯК РЕАГУВАЛИ УЧНІ? → ЯКИЙ МЕТОДИЧНИЙ ВИСНОВОК Я РОБЛЮ?

Орієнтовний зразок запису

Дата	Зміст роботи
__.__.2026	6 клас. Урок мистецтва (музичного мистецтва). Тема: «...». На початку уроку вчитель актуалізував попередній досвід учнів за допомогою... Під час слухання музичного твору учні отримали завдання... Вокально-хорова / творча діяльність була організована через... Використано... Підсумок уроку проведено у формі... Методичний висновок: найбільш ефективним вважаю прийом..., оскільки він...

5. МОЯ ПЕРША ПЕДАГОГІЧНА СПРОБА

Під час практики необхідно розробити 2–3 фрагменти уроків музичного мистецтва або інтегрованого курсу «Мистецтво» для різних вікових груп.

Фрагмент — це не обов'язково повний урок. Ви можете розробити:

- мотивацію та введення в тему;
- організацію слухання й інтерпретації музичного твору;
- вокально-хорову роботу або фрагмент розучування пісні;
- порівняння творів різних видів мистецтва;
- творче завдання;
- інтерактивну вправу;
- роботу в парах або групах;
- рефлексію та підбиття підсумків уроку.

У кожному фрагменті визначте:

тему → мету → очікувані результати → методи навчання → форми організації діяльності учнів → цифрові засоби (за потреби).

Перевірте себе

- ✓ Чи зрозуміло, що робить учитель?
- ✓ Чи зрозуміло, що роблять учні?
- ✓ Чи відповідає завдання віку дітей?
- ✓ Який конкретний навчальний результат мають отримати учні?

6. МІЙ ПОЗАКЛАСНИЙ МИСТЕЦЬКИЙ ЗАХІД

Під час практики ви берете участь у підготовці та проведенні одного колективного позакласного мистецького заходу.

Працюйте за простим алгоритмом:

1. Оберіть клас і врахуйте вік учнів.
2. Визначте тему та мету заходу.
3. Продумайте сценарій.
4. Передбачте активну участь дітей - вони мають не лише дивитися і слухати.
5. Доберіть музичний, візуальний, ігровий та цифровий матеріал.
6. Розподіліть обов'язки між учасниками.
7. Проведіть захід.
8. Після завершення проаналізуйте: що вдалося, як реагували діти, що наступного разу ви зробили б інакше.

У звітних матеріалах коротко опишіть власний внесок у підготовку заходу, виконані функції та педагогічні результати.

7. ЩО МАЄ БУТИ В МОЇЙ ПАПЦІ?

Після завершення практики необхідно підготувати:

1. Щоденник навчальної практики.

У ньому відображається виконана робота за весь період практики, відвідані уроки, участь у підготовці уроків і позакласних заходів, аналіз педагогічної діяльності та власні висновки.

2. Звіт про проходження навчальної практики.

Звіт узагальнює ваш досвід і результати виконання програми практики.

3. Матеріали індивідуального завдання:

2–3 фрагменти уроків для різних вікових груп;

матеріали колективного позакласного мистецького заходу;

самоаналіз професійної діяльності.

4. Додатки.

За наявності до них можна включити власні дидактичні матеріали, презентації, інтерактивні вправи, фото, скріншоти та інші матеріали, які ілюструють виконану роботу.

5. Презентація результатів практики для підсумкової конференції.

8. ЯК НАПИСАТИ ЗВІТ, А НЕ ПЕРЕПИСАТИ ЩОДЕННИК

Звіт — це не хронологічний переказ кожного дня практики. Він має показати, що ви побачили, що зробили і чого навчилися.

Рекомендуємо таку структуру.

1. Загальна характеристика бази практики

Назва гімназії / ліцею, особливості організації освітнього процесу, класи, у яких ви відвідували уроки. Не потрібно писати велику історичну довідку про заклад.

2. Виконана робота

Які уроки ви відвідували? З якими програмами, підручниками й навчально-методичними матеріалами працювали? Як допомагали вчителю?

3. Аналіз педагогічного досвіду

- ✓ Які методи та прийоми привернули вашу увагу?
- ✓ Що виявилось ефективним у роботі з учнями різного віку?
- ✓ Як використовувалися цифрові технології?

- ✓ Які цікаві педагогічні ситуації ви спостерігали?

4. Виконання індивідуального завдання

Коротко представте розроблені фрагменти уроків, створені дидактичні матеріали та участь у підготовці й проведенні позакласного мистецького заходу.

5. Мій перший професійний досвід

Це один із найважливіших розділів. Дайте відповіді на запитання:

- ✓ Що я навчився / навчилася робити?
- ✓ Що виявилось для мене складним?
- ✓ Що мене здивувало в роботі вчителя?
- ✓ Що я хотів / хотіла б спробувати під час наступної практики?
- ✓ Які професійні вміння мені необхідно розвивати?

6. Висновки та пропозиції

Коротко узагальніть, що дала вам навчальна практика для розуміння професії вчителя мистецтва.

7. Список використаних джерел

Зазначте програми, підручники, навчально-методичні матеріали та цифрові ресурси, якими ви реально користувалися.

8. Додатки

Розмістіть матеріали, що підтверджують виконану роботу.

Вимоги до оформлення документації (Див. Додаток 1,2)

Параметр	Вимога
Формат сторінки	A4
Шрифт	Times New Roman
Розмір основного тексту	14 pt
Міжрядковий інтервал	1,5
Вирівнювання основного тексту	по ширині
Абзацний відступ	1,25 см
Інтервали до / після абзацу	0 pt
Колір тексту	чорний

Назви основних структурних частин документа доцільно виділяти напівжирним шрифтом. Усі матеріали мають бути оформлені в єдиному стилі, без кольорових службових позначок, чернеткових коментарів та фрагментів інструкції.

9. ПІДСУМКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Після завершення практики проводиться підсумкова конференція, на якій ви презентуєте результати своєї роботи. Робочою програмою передбачено усний публічний виступ тривалістю до 7–8 хвилин.

Не намагайтеся переказати весь звіт.

Розкажіть про найважливіше:

- де проходила практика і з якими класами ви працювали;
- 2–3 найцікавіші педагогічні спостереження;
- метод або прийом, який ви хотіли б використати у власній роботі;
- свою першу педагогічну спробу;
- позакласний мистецький захід і свою роль у ньому;
- труднощі, з якими зіткнулися;
- найважливіший професійний висновок;
- те, над чим хочете працювати далі.

Не перевантажуйте презентацію текстом. Використовуйте фотографії, скріншоти власних матеріалів, приклади вправ, фрагменти презентацій, короткі тези та висновки.

10. ЯК ОЦІНЮЄТЬСЯ ПРАКТИКА?

Результати навчальної практики оцінюються за 100-бальною системою:

15 балів — організаційно-методична підготовка;

70 балів — практична педагогічна діяльність;

15 балів — звітна документація та професійна рефлексія.

Тому головне під час практики - не кількість сторінок у звіті, а ваша реальна робота: уважне спостереження, уміння аналізувати педагогічні рішення, ініціативність у допомозі вчителю, якість власних матеріалів, взаємодія з учнями та здатність осмислювати свій професійний досвід.

ПЕРЕД ЗАВЕРШЕННЯМ ПРАКТИКИ ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ

- ☐ Я виконав / виконала програму практики.
- ☐ Мій щоденник заповнений за весь період практики.
- ☐ У щоденнику є не лише опис, а й мої методичні спостереження та висновки.
- ☐ Я підготував / підготувала 2–3 фрагменти уроків.
- ☐ Я взяв / взяла участь у підготовці та проведенні позакласного мистецького заходу.
- ☐ Я систематизував / систематизувала власні дидактичні та цифрові матеріали.
- ☐ Я підготував / підготувала звіт.
- ☐ Я проаналізував / проаналізувала свої перші професійні успіхи й труднощі.
- ☐ Я підготував / підготувала презентацію до підсумкової конференції.

Перша практика - це не перевірка того, чи вже стали ви вчителем. Це перший крок до професії.

Спостерігайте. Запитуйте. Пробуйте. Аналізуйте. Зберігайте вдалі ідеї. Помічайте реакції дітей. Не бійтеся того, що щось не вийшло з першого разу.

Наприкінці практики важливо мати відповідь не лише на запитання «Що я виконав / виконала?», а й на значно важливіше: «Чого я навчився / навчилася як майбутній учитель мистецтва?»

Бажаємо змістовної практики та вдалих перших кроків у професії!

**Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова**

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

здобувача вищої освіти ПЕТРОВА Євгенія (вставити власне прізвище та ім'я
за зразком чорним кольором)

Навчально-науковий педагогічний інститут імені В. О. Сухомлинського

Кафедра музичного мистецтва

3 курс, група 3861

освітньо-професійний рівень бакалавр

спеціальність А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)

Миколаїв – 2026 р.

Здобувач вищої освіти _____ (прізвище та ім'я)

Прибув.

Печатка підприємства, організації, установи «___» _____ 2026_р.

_____ директор _____
(підпис) (посада, Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Вибув.

Печатка підприємства, організації, установи «___» _____ 2026р.

_____ директор _____
(підпис) (посада, Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Календарний графік проходження практики

№	Назва робіт	Тижні проходження практики				Відмітки про виконання
		1	2	3	4	
1	Знайомство з адміністрацією ЗЗСО, викладачами інтегрованого курсу «Мистецтво», музичного мистецтва. Детальне ознайомлення з навчальними планами, програмами (типовими освітніми програмами для 1-2-х, 3-4-х класів, модульними та навчальними програмами для 5-9-х класів), підручниками, робочими зошитами тощо для учнів з інтегрованого курсу «Мистецтво» (1-9 класи): 1-7 клас (блок музичного мистецтва), 8-9 загальний курс «Мистецтво» та матеріально-технічною базою. Відвідування уроків музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1–9 класах. Спостереження за структурою уроку; методами роботи; формами оцінювання; взаємодією вчителя з учнями. Ознайомлення з організацією позакласної роботи мистецького спрямування. Розподіл індивідуального практичного навантаження. Допомога вчителю у підготовці планів-конспектів уроків музичного мистецтва для 1-7-х класів та інтегрованого курсу «Мистецтво» для 8-9 класів.	+				
2	Подальше відвідування уроків інтегрованого курсу «Мистецтво» в 1-9 класах, акцентуючи увагу на інтеграції знань з педагогіки, психології, музичного мистецтва та інших мистецтв. Допомога вчителю у підготовці та проведенні окремих етапів уроків (пояснення, опитування, організація практичної роботи, перевірка завдань тощо). Участь у позакласній роботі мистецького спрямування (підготовка казкового ігрового квесту з мистецтва для учнів початкових класів). Відвідування занять вокального ансамблю / хорового гуртка / інших мистецьких об'єднань; або, за їх відсутності: спостереження за індивідуальною роботою з учнями.		+			
3	Розробка сценарію та проведення позакласного колективного заходу для учнів обраного класу. Форма заходу може включати: музичну гру; тематичний квест; вікторину; мистецьку подорож; інтегрований творчий захід; інтерактивну музичну виставу. Студенти визначають тему; обирають клас; добирають матеріал; організовують учнів; проводять захід; здійснюють самоаналіз під керівництвом методиста. Залучення учнів до активної участі у заході. Підготовка звітних матеріалів про проведений захід (фото, відео, відгуки)..			+		
4	Аналіз власної діяльності під час практики, оцінка				+	

	набутих компетентностей. Узагальнення досвіду роботи в ЗЗСО. Підготовка звіту про практику. Підготовка презентації для захисту практики.					
--	--	--	--	--	--	--

Керівник практики:

від Університету _____ Людмила АРИСТОВА
(підпис)

Від Базис практики _____

1.1.Розклад дзвінків

№ уроку	час
1 урок	08.30 - 09.15
2 урок	
3 урок	
4 урок	
5 урок	
6 урок	
7 урок	

1.1.Розклад уроків з мистецтва

	понеділок	вівторок	середа	четвер	п'ятниця
1 урок					
2 урок	5-А				
3 урок	6-Б				
4 урок					
5 урок					
6 урок					

Робочі записи під час практики

дата	Зміст роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені В. О. Сухомлинського
кафедра музичного мистецтва

ЗВІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
СТУДЕНТА/КИ ІІІ КУРСУ, 3861 ГРУПИ
ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

напрямок підготовки спеціальності А4 Середня освіта
шифр спеціальності А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)
Освітня програма: Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)
ПБ практиканта (повністю)

Миколаїв – 2026

